

LAAT VERNIETIGEND RAPPORT OVER ONTWRICTEND OVERHEIDSBELEID NIET IN DE LA VERDWIJNEN

Posted on 14 juli 2022 by Margreet



Category: [Algemeen](#)



Ontwrichte levens door overheidshandelen

Structurele knelpunten in de sociale zekerheid zorgen voor ontwrichte levens, gevoelens van machteloosheid en wantrouwen richting de overheid. Die 'hardvochtige effecten' zijn niet op te lossen door maatwerk in de uitvoering. Ze vragen om een fundamentele herziening van het stelsel.

Die harde conclusie trekt het onderzoeksbureau Panteia in het rapport 'Hardvochtige effecten van overheidshandelen voor burgers binnen de sociale zekerheid' dat eind vorige week naar de Tweede Kamer is gestuurd.

Geen incidenten

De onderzoekers schrijven nadrukkelijk dat het niet om incidentele problemen gaat. Maar om structurele knelpunten in wetgeving en uitvoering. Knelpunten die de levens van burgers ontwrichten en hun bestaanszekerheid ondermijnen.

De knelpunten waar burgers tegenaan lopen komen helaas maar al te bekend voor. De knellende inlichtingenplicht in de bijstand bijvoorbeeld, waarbij zelfs hele kleine giften moeten worden opgegeven. Of de ingewikkelde verrekeningen van inkomsten bij uitkeringen van het UWV. Dit leidt ook tot fouten in de administratie waardoor het heel vaak voorkomt dat mensen die naast hun uitkering werken onverwacht grote sommen geld moeten terugbetalen.

Hoge boetes voor vergissingen

De onderzoekers vinden ook dat de overheid onrealistische verwachtingen van haar burgers heeft, waarbij iedereen alles snapt en zichzelf kan redden. En dus krijgen mensen soms ongehoord hoge boetes voor vergissingen omdat er vanuit wordt gegaan dat het bewuste fraude is.

Verder is het systeem vaak zo ingewikkeld, dat zelfs de medewerkers van het UWV niet goed uit kunnen leggen hoe de hoogte van de uitkering wordt vastgesteld. Mensen worden van het kastje naar de muur gestuurd. Dat zorgt voor onzekerheid en stress.

Het onderzoek toont ook overduidelijk aan, dat overheidsorganisaties mensen die vanwege een ziekte, beperking of ander ingrijpend life-event in een kwetsbare positie zitten, regelmatig zeer onaangenaam, onheus of zelfs beledigend bejegenen. Het leidt bij deze mensen tot ontwrichting en onmacht over het feit dat het welhaast onmogelijk lijkt om hun situatie te verbeteren.

Veel mensen met een beperking onder de slachtoffers

Ieder(in) is blij dat de onderzoekers de vinger op de zere plek leggen en aan de hand van scherp uitgewerkte data en casuïstiek laten zien wat er fout gaat in de sociale zekerheid. Een gemiste kans vinden we wel, dat de onderzoekers in de beschrijvingen wel, maar in de conclusies en aanbevelingen van het rapport niet expliciet benoemen dat het merendeel van de getroffen burgers, mensen zijn met een beperking of chronische ziekte; die zelfs met alle wil van de wereld niet kunnen voldoen aan de onrealistische definities en eisen van het overheidsbeleid. Die constatering zou de conclusies en de urgentie om iets te doen scherper hebben gemaakt.

Zodra de Kamer terug is van reces, zal Ieder(in) de politiek bevragen over de conclusies en de implicaties van dit rapport en er alles aan doen om te voorkomen dat dit rapport in de la belandt.

